

# Hví tók Lisbeth Petersen ikki av tilboðnum um at gerast Føroya løgmaður?

Hendan seinasta vikan hevur verið merkt av ósemju innan sambandsflokkin, og lat meg bein- anvegin siga, at hetta verður ikki skrivað fyrri at leggja brenni á vónandi slóknaða bálið, men bert fyrri at koma við nøkrum relevantum spurningum, ið eisini mong onnur enn eg seta sær, eftir at Lisbeth L. Petersen, býráðsformaður í Havn, ikki tók av tilboðnum um at gerast Føroya løgmaður.

Soleiðis sum tíðindini eru vorðin borin um um hetta mál í fjølmíðlunum, er tað eingin kring Føroya land, sum longur ivast í, at Lisbeth L. Petersen bert hevði eina orsök til at siga neitakk: Heðin Mortensen!

At talan var um ósemju í býráðssamgonguni, av tí at býráðsformaðurin kanska skuldi gerast løgmaður, kenna hvørki eg ella nakar av hinum limunum í býráðssamgonguni nakað til. Tvørturímóti legði Lisbeth L. Petersen sjálv upp til ósemjuna við tí framferðarhátti, hon visti í hesum sera álvarsama máli.

## Hví fara út um býráðið eftir formansvni?

Fyrst og fremst legði hon

upp til eina møgulega ósemju við at skjóta upp sum eftirmann sín systkinabarnið Eilif Samuelsen, ið ikki hevur undirtøku millum veljararnar, hvørki til býráðs- ella løgtingsval. Harnæst við – sum ikki einaferð – at leypa meg um og skjóta Schumann Hjalalin upp, tá hon skuldi finna alternativt býráðsformansvni, av tí at hini í samgonguni vrakaðu hennara fyrsta og hópiseysa uppskot.

Var tað kanska ikki tí Lisbeth L. Petersen var fyrstvaldi býráðslimur í samgonguni, at tað fall náttúrligt, at hon gjørdist býráðsformaður? Hví skuldi hon so fara út um býráðið at finna avloysara í býráðsformanssessinum, tá enn tá næstvaldi býráðslimur í samgonguni var at finna í hennara egna flokki?

Jú, orsøkin er kanska ikki so torfør at finna hjá teimum, ið bert hava fylgt eitt lítið sindur við.

Somu hævupsersónar vóru eisini við í leikinum, tá Lisbeth L. Petersen bað um farloyvi úr løgtinginum, júst meðan eg var staddur í Finlandi í arbeiðsferðum fyrri ÍSF triggjar dagar í mars mánaði í ár. Alt skuldi – eftir

hennara ætlan – háttáð seg so, at Eilif Samuelsen skuldi møta fyrri hana á tingi, júst meðan eg var burturstaddur.

Eisini kann eg undirstrika, at hóast eg havi verið næstur á listanum hjá sambandsflokkinum í Suðurstreymoy, havi hvørki Lisbeth L. Petersen ella Eilif Samuelsen seinastu átta árinu nakrantíð latið meg tikið sæti á tingi fyrri seg, hóast tey hava verið burtur frá tingarbeiði í styrti ella longri tíð, meðan eg í sama tíðarskeiði altíð havi kent meg væl viðfarnan av Paula Ellefsen og Finnoga Arge, ið ikki hava báltað oman á tingsessinum ella goymt hann til onkran »utvaldan«.

## Hvat havi eg gjørt Lisbeth L. Petersen?

Men aftur til aktuella støðuna, nú Lisbeth L. Petersen fekk tilboðið um at gerast Føroya løgmaður.

Orsøkin til tilboðið var, at sambandsflokkinum hóast alt eitur ein formann, ið sær stórt upp á sín egna persón og tekur floksins áhugamála framum. Synd at siga, at Lisbeth L. Petersen gjørdi tað sama!

Eins og mong onnur, ið hesar dagar hava sett

seg persónliga í samband við meg, kenni eg meg noyddan at seta fram spurningin: Havi eg gjørt Lisbeth L. Petersen nakað, ið kann ligga sum orsök fyrri, at hon fyrri einhvønn prís roynir at sleppa undan, at allar vanligar mannagongdir verða fylgdar?

Og hví sigur hon í fjølmíðlunum, at tað er náttúrligt, at tjóðveldisflokkin skal hava formannin, um hon sjálf ikki er har, tá samgonguskjalið greitt sigur, at tað er sambandsflokkin, ið eigur formannin – uttan at tað hevur nakat at gera við, hvør persónurin er?

Hóast alt er Lisbeth L. Petersen ein ársungi í býráðspolitikki, um samanborið verður við tey 22 árin, eg havi verið valdur inn í Tórshavnar Býráð. Tí átti einki at verið til hindurs fyrri, at hon valdi tað mest náttúrliga og skjeyt næsta mann á listanum hjá sambandsflokkinum í býráðnum upp sum formansvni, tá hon nú sjálf fekk kjansin at sita í landsins leiðslu næstu fyra árin.

## Veljararnir litið virðir

Men okkurt var til hindurs, og tað er hetta, eg fegin



vildi havt greiði á, og óvæð mong sambandsfólk við mær.

Tað er í finasta lagi, at Lisbeth L. Petersen gjølla umhugsar eitt so álvarsamt tilboð sum tað at skula gerast Føroya løgmaður, og tað er eisini í finasta lagi, at hon ikki tekur av, um hon heldur tað vera tað rættasta.

Men er tað í lagi, at hon fyrri einhvønn prís roynir at sleppa uttan um ein persón, Heðin Mortensen, tá hon kemur í eina støðu sum hesa?

Eins og omanfyri nevnda hending í mars mánaði, so er henda hendingin eisini ein vanvirðing móti teimum veljarum, ið valdu sambandsflokkin og meg persónliga til síðsta býráðsval. Hvussu skal sambands-

flokkinur vænta at fáa hesa atkvøður aftur eina øðru ferð, tá ter verða so lítið virdar?

Tað kann væl vera, at ein og annar frøist um, at Lisbeth L. Petersen ikki gjørdist Føroya løgmaður hesaferð, men neyvan munnu tey vera mong, ið frøast um mátan, tað hendi uppá. Fólk kunnu í hvussu er ikki annað enn ivast í politiska dugnaskapi hennara, tá persónligt agg – soleiðis kenni eg tað eftirhondini – skal koma fram um uppgávuna at røkja fremsta politiska álitisstarv í landinum!

Virðingarmest

Heðin Mortensen

# Fólkatingsumboðini mugu avtakast

– ein ódemokratisk og ótíðarhóskandi skipan, skrivur Helena Dam á Neystabø, løgtingskvinna

Tað man vera ein lógin kensla hjá mongum føroyingum nú at taka støðu til, hvønn hann vil hava at umboða seg á danska fólkatinginum, tí tað eru ikki farnir meira enn tveir mánaðar síðan val var til Føroya Løgting.

Og hesin sami veljari man eisini spyrja seg sjálvan, hvat teir nú skulu gera har, í parlamentinum hjá einum øðrum landi, hava teir ikki nóg mikið í sínum egna tingi at gera, skulu teir nú aftur leggja seg út í dansk innanhýsisviðurskipti, soleiðis sum vit

hava sæð hesi seinastu árin.

Og við hvørjum myndugleika fara teir? Teir kunnu ikki umboða Føroya fólk, tí tað ger Føroya Løgting, teir kunnu ikki – teir eiga ið hvussu so er ikki – at ganga í móti løgtingsins vilja, tí løgtingið er hægsti myndugleiki í Føroyum. At fara beinleiðis upp í danskan flokspolitikk, fyrri ikki at tala um at lata seg vera tunguna á vágskáluni, um danska stjórmin skal standa ella falla, er bæði óetiskt og ómoralskt og til lílan

sóma fyrri føroyingar og Føroyar.

Hetta er orsøkin til, at Sjálfstýrisflokkurin av fullum huga gongur inn fyrri at taka av føroysku umboðanina í danska fólkatinginum og í staðin fyrri fáa sett á stovn løgtingsins umboðstovu í Keypmannahavn, sum leggur sjónarmið føroyinga fram fyrri dansku myndugleikarnar.

Nú vil onkur siga, at tað er grundlógartryggaði rættur føroyinga at velja umboð í danska fólkatingið, og rætt er tað, at soleiðis stendur í



grundlógini, og at føroysku umboðini í danska fólkatinginum kunnu ikki takast av uttan við grundlógarbroyting, og tað er ógvuliga trupult at broyta dansku grundlógina.

Til hetta er bert at siga, at vit kunnu ikki í allar ævir biða eftir, at danir fara at broyta sína grundlóg, tað verður kanska ongantíð, í øllum førum er tað nakat, ið vit ikki ráða yvir og hava ávirkan

## Sjónarmið

á.

Danir hava ássannað ta serstöðu, sum Føroyar hava tjóðskaparlaga, søguliga og landfrøðiliga í ríkinum, og avleiðingarnar av hesi ássannan fær ikki verið onnur, enn at føroyingar ráða í egnum viðurskiptum, tað er sjálvstýri, tað er reelt sjálvstýri. Sjálvstýri, sum onnur stýra, er hópiseleyst.

Tíðin hevur leingi verið búgvin at taka hetta mál upp um umboðan føroyinga á danska fólkatingi.

Tað er meira og meira, sum bendir á, at tað eru føroyingar, ið sum egin tjóð eiga rættindini sjálvir at avgera tilfál mál. Tað lögfrøðiliga grundarlagið fyrri pástandinum um, at

grundlógarbroyting krevst fyrri at avtaka føroysku fólkatingsumboðanina, viknar fyrri hvønn dag, sum gongur. Órímligt hevur tað jú altíð verið.

Fáa vit umboð á fólkating, fara vit at kunna danir um hesa ótíðarhóskandi og ódemokratisku støðu, ið tað er, at velja føroyingar inn á danskt ting, og vit vilja gera okkara besta fyrri at hetta verður seinastu ferð, at tygum skulu velja umboð inn í danskt ting, har teir einki hava at gera uttan bein at gnaga, vevja donsk og føroysk viðurskipti upp í ein ellibita, fløkja málini og ørkymla bæði føroyingar og danir.

Helena Dam á Neystabø